

SOMORJA ÉS VIDÉKE

ALAPÍTVÁ 1928-BAN
XXXIV. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM

INGYENES KÖZÉLETI LAP
2024. SZEPTEMBER

Augusztus 30-án és 31-én újra zenétől volt hangos a Pomle. A Felső-Csallóköz legrangosabb folklór- és borfesztiválját idén is több ezren látogatták meg. Az eseményről fotóriportot lapunk szlovák nyelvű változatának 4. oldalán közlünk. (Fotó: Szinghoffer Mátyás)

A somorjai iskolákban is becsengettek

Szeptember van, újra. Véget ért a jól megérdemelt pihenés időszaka, kezdődhet a munka. A munka, amely, remélhetőleg, meghozza majd a gyümölcsét. Persze csakis akkor, ha mindenki hozzáteszi a magáét.

Ezekkel a mondatokkal köszöntötte városunk polgármestere, Orosz Csaba szeptember 2-án az alma mater padjaiba visszatért diákokat, illetve a szülőket és a pedagó-

gusokat. Országsszerte mintegy 528 ezer, Somorján pedig kb. 1642 alapiskolás kezdte meg az új tanévet, míg a városunk óvodáit látogató gyerekek száma 540 körül van. Az önkormányzat az elmúlt hónapokban nem kevés energiát és pénzt fektetett az oktatási intézmények felújításába. A Szel utcai Óvodában folytatódott a víz- és villanyvezetékek cseréje, ami a festéssel együtt mintegy 50 ezer euróba került. A Vadász utcai

Óvoda mellett parkolóhelyeket alakítottak ki, ugyanakkor minden iskolában és óvodában végeztek a nyár folyamán felújítási munkákat.

„A bennünket körülvevő valóság érdemes arra, hogy felfedezzük, mélyebben megismerjük” – hangsúlyozta a polgármester a tanévnyitói alkalmával.

Kívánunk mindenkinek sikereiben gazdag tanévet. (1)

Bezárt a Fő utcai posta, az önkormányzat keresi a megoldást

Augusztus 15-ével bezárt a somorjai Fő utcai 1-es számú postahivatal. A Szlovák Posta Rt. közleményben tudatta a lakossággal, hogy az intézményt „a jelenlegi épület lebontása és az új létesítmény felépítése miatt ideiglenesen áthelyezik.

A Fő utcai postahivatalnak és több magánvállalkozásnak otthont adó épület, valamint a városháza mögötti füves terület magántulajdonban van. Tulajdonosa 2010-ben kapta meg az építési enge-

délyt, és a legfrissebb értesülések szerint ez év őszén kezdi meg a meglévő épület elbontását, illetve egy új, multifunkciós épület felépítését.

„Mintegy másfél hónappal ezelőtt, amikor tudomást szereztünk róla, hogy a Fő utcai posta bezár, azonnal felvettük a kapcsolatot az intézmény vezetőivel. Ezt követően helyiséget ajánlottunk fel a Szlovák Postának a város tulajdonában levő szolgáltatások házában. Erre az ajánlatunkra a posta legfelső vezetése még

nem reagált, válaszukra várunk. Mindent elkövetünk azért, hogy megtartsuk a postát a város központjában” – mondta Orosz Csaba polgármester.

A Fő utcai posta ajtajára kifüggesztett szlovák nyelvű értesítés hibás megfogalmazása azt sugallja, hogy csak e hónap 15-én tartott zárva a létesítmény. Nem így van, a Fő utcai posta végleg bezárt, pontosabban: áthelyezték a Pozsonyi utca 2109/100C címre.

A további fejleményekről lapunk hasábjain tájékoztatni fogunk. (1)

Idén is sok somorjai járt kerékpárral munkába

Június 1-jén rajtolt, és 30-án zárult a Do práce na bicykli - Kerékpárral munkába elnevezésű, a közlekedés alternatív formáit népszerűsítő kampány 11. évfolyama, amelybe városunk a kezdetektől bekapcsolódik. A somorjaiak idén is szép eredményeket értek el.

A legtöbb kilométert a munkahelye és az otthona között Nagy Vivien tette meg kerékpáron - összesen 615,69 kilométert tett meg egy hónap alatt. A második Bodó Éva lett 442 kilométerrel, a harmadik pedig Csölle Anikó 375 kilométerrel.

A csapatok versenyét a Team ABJ nyerte, amelynek tagjai 1212,46 kilométert kerekettek. A második helyen a Danube ninjas csapata végzett 939,52

kilométerrel, míg a munkahivatal dolgozóiból álló Šikullky nevű csapat 481,98 kilométert tett meg, ami a harmadik helyezéshöz volt elegendő.

A legtöbb utat munkahelye és otthona között egyéni kategóriában Varga Emília, Lukács Erika, Miloslava Chalmovská és Varga Gabriella teljesítette. Összesen 38 alkalommal

pattantak kerékpárra júniusban. Második helyen Dominik Dugovič, a Somorjai Speciális Alapiskola egyik tanulója végzett, akit csapattársával, Pongrácz Natáliával egyedülként képviselték a somorjai diákságot.

A legtöbb utat csapat kategóriában a Šikullky csapata abszolválta, akik együtt összesen 138 alkalommal ültek bringára. Második helyen a speciális alapiskola 3+1 gracie nevű csapata végzett 134 megtett úttal.

Jól teljesítettek a városi hivatal munkatársai is, akik összesen 5 csapatot állítottak fel; közülük a Bringateam nevű csapat 107 megtett úttal

felkapaszkodott a harmadik helyre.

Összegezve az idei eredményeket, városunkból idén 47 versenyző 15 csapatban kapcsolódott be a kampányba. Együtt 4394,3 kilométert tettek meg, ezzel 1098,69 kilogramm szén-

dioxidtól óvták meg bolygónk légkörét. Somorja ezzel az eredménnyel a versenyben regisztrált 96 település közül az 52. helyen végzett, megelőzve több, nagyobb várost, köztük Duna-szerdahelyt és Komáromot is.

A július 17-én zajlott városi díjátadón értékes vásárlási utalványok találtak gazdára. A SlovakiaBike somorjai partnere által felajánlott 200 euró értékű vásárlási utalványt Csölle Anikó vihette haza, míg a 300 euró értékű Bike Union vásárlási utalványát Nagy Vivien nyerte.

Az idei kampány is bizonyította, hogy a kerékpár hasznos eszköz a távolságok leküzdésére akár mindennapos szinten is, munkába és haza. A cél az lenne, hogy aki csak teheti, válassza a közlekedésnek ezt a fenntartható módját. (I)

Búcsúi forgatag Tejfalun

Augusztus 17-e és 19-e között tartották meg a búcsút Tejfalu városrészben. A körhíntások már jóval a búcsúi hétvége előtt megérkeztek a helyszínre. A vasárnapi érvényű búcsúi ünnepi szentmisét hagyományosan szombaton, a kora esti órákban tartották.

Este Saxi Laci muzsikált a sportpályán, a vendéglő teraszán. Vasárnap, az ünnepi ebédet követően nagyon sokan szórakoztak a körhínták környékén, és több százan nézték meg a búcsúi focimérkőzéseket is. A klubvezetők és a drukkerék nagy öröme a felnőttek csapata győztes mérkőzésen látta vendégül Nyárad község labdarúgóit, ezt megelőzően pedig bajnoki mérkőzést vívott az

újjaalakult helyi ifjúsági csapat. Évszázadokon keresztül a búcsú volt a települések egyik legfontosabb közösségi ünnepe. A tejfalusi búcsút emberemlékezet óta Szűz Mária mennybevitelének ünnepéhez kötötték, azaz az augusztus 15-éhez legközelebbi vasárnapon tartották meg. Tejfalun jelenleg kitartóan igyekeznek visszavarázsolni a régi búcsúi hangulatot, bár sajnos például a hagyományos búcsúi bált már szinte lehetetlen megszervezni.

A Szent István-napot is megszervezték a faluban. Augusztus 20-án a Deja Vu zenekar koncertezett a focipályán, de volt ugrólóvár a gyerekeknek, este pedig pompás tűzijátékkal zárult az ünnepi rendezvény. (s)

A körhíntások már a búcsúi hétvége előtt megérkeztek (Képcímke)

A felújítás teljes költsége 120 ezer euró

(Képcímke)

Felújították a Kovács utcai buszmegállót és környékét

A nyár folyamán az Area Somorja Kft. felújította a Kovács utcai buszmegállót és közvetlen környékét. A munka ősszel folytatódik.

A bekötőút új aszfaltburkolatot kapott, és új járdákat építettek. A buszmegállót is kicserélték, korlátokat és kerékpártartókat szereltek fel, korszerűsítették a buszmegállót

és a környék közvilágítását. Ősszel esőcsatorna építésével, valamint növény- és faültetéssel folytatódik a munka. A projekt teljes költsége az aszfaltozással és az új útburkolati jelek felfestésével együtt 120 ezer euró. „A projekt célja, hogy növeljük a tömegközlekedés biztonságát és az utasok kényelmét” - fogalmazott a városi hivatal. (k)

Búcsú Kovács Lászlótól

Július 12-én, 78 éves korában örökre távozott Kovács László nyelvész, történész, a Somorjai Madách Imre Gimnázium nyugalmazott igazgatója. Nagy veszteség érte közösségünket, városunkat. Újabb jó ember, egy izig-vér-ig pedagógus ment el.

Tudtuk, hogy nagybeteg, de bizakodtunk. Halálának híre sokakat elszomorított ország-szerte.

A múlt század hetvenes éveinek elején csaknem egyszerre kerültünk a nyitrai Pedagógiai Főiskolára. Én közösségi élményekre vágyó, lázongó hallgatóként voltam tagja az általa, a tanszék legfiatalabb és legszimpatikusabb tanára által vezetett diákcsoportnak. Mindig jóval többet kaptunk tőle, mint amit a kötelező tanmenet előírt. Számtalanszor kerültek szóba más, fontos és érdekes dolgok is, hiszen gondolkodni is tanított bennünket, mi pedig ittuk a szavait és próbáltuk követni a gondolkodását. Óráin és előadásai szünetében sokat nevtünk, például ő ismertette és kedveltette meg velünk igazán Rejtő Jenőt, fejezeteket fűjtünk kívülről a könyveiből. Az elsők között foglalkozott szülőföldje és szülőfaluja nyelvjárásának tanulmányozásával. Én is nála írtam szakdolgozatot a Szenc környéki ő-ző szigetről. Amikor többedmagával fel-

lépett az anyanyelvi oktatást korlátozó kormányzati reformterv ellen, távoznia kellett az oktatásból, és több mint öt évig a dunaszerdahelyi Csallóközi Múzeum történészeként dolgozott. Később visszatért a tanári pályára, és felkészültségének, tudásának, szuggesztív személyiségének köszönhetően generációkkal szeretette meg a magyar nyelvet, irodalmat és természetesen a történelmet. Mindig a szabad gondolkodás lehetőségét kínálta diákjainak, a kollégáinak, mindenkor hallgatóságának. Diákközpontú hozzáállásával nagyban hozzájárult egykori alma matere, a somorjai gimnázium hírnevének és színvonalának öregbítés-

Megkésített tegeződés

Annyiszor szerettem volna elmondani neki, aztán mégsem került rá sor. Végig magázódtunk, tovább nem jutottunk. Néha a közelébe kerültem, beszélgettünk, de csak általános (vagy inkább aktuális) dolgok kerültek terítékre. Pedig hordoztam egy régi-régi emléket a tanár úrról.

Vissza, a hatvanas évek második felébe - a somorjai alapiskola diákja voltam akkoriban. Egy reggel tanárunk helyett egy fiatal, az idő tájt még soványka ember jött be történe-

Kovács László 1946–2024

(Fotó: Somogyi Tibor)

sehez, és nem utolsósorban a szlovákiai pedagógusközösség pozitív szellemiségének kialakításához.

Minden tette és szava arról árulkodott, hogy imádja szülőföldjét, a Csallóközt. Kutatta a múltat, tudta, hogy így segíti megmaradásunkat, közösségünk építkezését. Ezt a szemléletet követte előadásain, konferenciákon, és a

többi munkája során, irodalmi, történelmi vetélkedők anyagának kidolgozásakor. Nyugdíjba vonulása után is kitaratóan publikált, tankönyveket írt, honismereti-helytörténeti és művészeti témájú kötetei jelentek meg, és számtalan szakmai cikket is jegyzett. Több szép kivitelű művészettörténeti albuma látott napvilágot. Érdemeit, közösségi tevékenységének hozadékait még hosszasan lehetne sorolni. Diákjai és barátai sikereinek mindig őszintén tudott örülni. Magvető és fáklavívó volt. 2023-ban városunk önkormányzata Pro Futura Díjjal tüntette ki. Akkor már panaszkodott, hogy nem érzi magát a legjobban. De az utolsó percig igyekezett tenni a dolgát. Még a betegágyat nyomva is legújabb könyvének kéziratával foglalatzkodott. Nehéz elfogadni hogy nincs többé. Hiányozni fog. Kovi tanár út, Laci barátom, emlékedet megőrizzük. Köszönöm hogy voltál nekünk.

Bárdos Gábor,
egykori diákok, barátok

lem-órára helyettesíteni. Egyetemi hallgató, aki még csak „próbálta” a pedagógiát. És elkezdte. Én meg elámultam, így is lehet? Egyszeriben kinyílt a világ, térben és időben. Szinte az átvett történelmi korszak résztvevőjének éreztem magam. Időutazás, pillanatok alatt. Hát, így is lehet. Mások majd leírják, mi szépet, hasznosat adott, hagyott itt nekünk a tanár úr. Én most hadd köszönjem meg neki ezt az élményt. Isten veled. Laci.

Striezenec Alex

Sikerrel pályázott az Ambrózia

Az Ambrózia Idősothton újabb pályázata lett sikeres.

A Szabadidős tevékenység a természetben elnevezésű projektet 1500 euróval támogatta Nagyszombat megye önkormányzata. Az összegből egy 6x4 méter alapterületű sátrat vásároltak, hogy kedvezőtlen időjárásban is meg lehessen tartani az idősothton udvarán a szabadidős foglalkozásokat. A szabadban végzett aktív tevékenység kedvező hatással van az idősothton lakóinak mentális egészségére és fizikai állapotára. (1)

MEGEMLÉKEZÉS

„Angyal vagy, egy nagyon szép álom,
ölelnélek, karomat kitéárom,
de csak levegőt karolok, nem érzem a tested,
mert a halál Neked már, angyszármagot festett.
Hosszú útra mentél, tőlünk nagyon távol,
mi tudjuk csak egyedül, menyire hiányzol
amíg csak élünk, szeretünk, és soha el nem feledünk.”

Fájó szívvel emlékezük halálának 10. évfordulóján a feledhetetlen drága jó férjre, édesapára, nagypapára és dédpapára, **CHALUPA CTIBORRA** Bacsfáról, akit a kegyetlen halál 2014. szeptember 19-én ragadott ki a szerettei köréből.

Akik ismerték szenteljenek neki egy néma pillanatot. Emlékét örökké szívében őrző szerető felesége Margit, lányai, Lídia, Ildikó, Katalin és Zsanet családjaikkal.

Sok száz látogató a Szent István Napokon

Augusztus 15-én a hagyományos somorjai templombúcsúval kezdődött a Szent István Napok, amely a nyár legfontosabb rendezvénysorozata városunkban.

A szentmisét követően az egykori paulánus kolostor udvarában szeretetvendégség zajlott. A következő napon már a kora esti órákban felcsendültek az ismert magyar slágerek a város központjában, a Gazdasoron. A Budapest Bár nagy sikert aratott városunkban. A koncertet tűzijáték, majd mulatság követte.

Az augusztus 17-i Csemadok Focikupán hét helyi futballcsapat mérte össze látványos mérkőzéseken az erejét, a győztes idén az Island Boys csapata lett. A Corvin Mátyás Alapiskola sportpályáján gyerekolimpia is zajlott.

A Magyar Családok Napja zajlott augusztus 18-án a Honismereti Ház udvarában. A szervezők gulyással, frissen sült lángossal és frissítővel várták az érdeklődőket. A délutánt Écsi Gyöngyi bábjátéka, illetve Méry Bea interaktív mesedélutánja tette felejthetlenné.

Streňák Gábor történész, levéltáros tartott előadást augusztus 19-én a pasztorációs központban a 19. században élt, szenci születésű Kisfaludy Zsigmondról, aki városunkban római katolikus plébánosként tevékenykedett. Nevéhez fűződik Somorja monográfi-

Augusztus 15-én a Budapest Bár adott nagyszerű koncertet városunkban

ájának összeállítása, amely nyomtatásban nem jelent meg. Kisfaludy Zsigmondról bővebben lapunk 5. oldalán olvashatnak.

Az önkormányzat, valamint a helyi civil szervezetek és politikai pártok képviselői augusztus 20-án megkoszorúzták az államalapító Szent István király szobrát. Az Immortal polgári társulás és a Mozi Club szervezésében megvalósult rendezvény szónoka Kovács Balázs történész, a Somorjai Kaszinó szervezője volt.

„Amikor Szent István emlékét idézzük fel, akkor a valaha volt legnagyobb magyar államféfira emlékezünk. Az általa létrehozott fundamentumon áll nemcsak Magyarország, hanem az egész magyar nemzet, határon innen és hatá-

ron túl. Nagyon találó nyelv a mi anyanyelvünk, ugyanis különbséget tesz politikus és államférfi között. Államférfi az, aki távolabb lát a mindennapi politikai küzdelmeknél, felülemelkedik az igen gyakran kisszerű vitákon, és olyan kötelékek megteremtésén munkálkodik, amelyek nemzedékeken át tartósan bizonyulnak. A közösségeket egyben tartó szövetek ugyanis nem maguktól alakulnak ki, hanem tudatos ápolásra szorulnak. Máskülönbön felfeslenek, és a népek elveszítik belső tartásukat. Bizony, a történelem egyik vastörvénye, hogy az összetartozásról lemondó nemzetek elhullnak, sorsuk az enyészet lesz. Így enyésztek el keletről Európába érkezett nomád népek tucatjai. A magyar tör-

ténelem egyedisége éppen abban áll, hogy a sztyeppe berendezkedés kizárólag a mi esetünkben tudott továbbfejlődni egy más európai országokkal egyenrangú keresztény állammá. S hogy a mi sorsunk ilyen szerencsés fordulatot vett, hogy kiálltuk a történelem próbáját, az bizony legelső helyen Szent István királyunknak köszönhető” – mondta.

A Szent István Napok a Mozi Club augusztus 23-i és 24-i rendezvényeivel ért véget. A gyerekeket mesedélután és hangszeresimogató várta, majd a Nemez Banda, Ferenczi Bora és a Kaptza adott koncertet. A Csemadok helyi alapszervezete által megvalósított rendezvénysorozat idén is több száz látogatót vonzott. (1)

Écsi Gyöngyi bábélőadása a Honismereti Ház udvarában

Somorja önkormányzata nevében Orosz Csaba polgármester és Veres Gábor alpolgármester helyezte el koszorút Szent István szobránál (Szinghoffer Mátyás felvételei)

Kisfaludy Zsigmond, az elfeledett somorjai

Kisfaludy Zsigmond esperes-plébános a város történelmének kitartó, lelkes kutatója volt, de méltatlanul elfelejtették ennek a jelentős somorjai személyiségnek a nevét.

A dunántúli származású nemes Kisfaludy család képviselői a 19. században kerültek Szencre, amikor Kisfaludy István (1808-1866. július 19.) néptanítóként kezdett itt tevékenykedni. Kisfaludy Páparól származik 1836-ban vette feleségül a szenci származású Lassú Terézt. Az 1848-1849-es szabadságharc idején a szenci nemzetőrök parancsnoka, főhadnagya volt. Négy gyereke - Zsigmond, Móric, Vince és Julianna élte meg a felnőttkort. Móric apja nyomdokaiba lépett. Tanított, majd 1866-tól haláláig, 1891-ig Szenc községi igazgatója volt.

Diákkorától publikált

A fiútestvérek közül ketten, Zsigmond és Vince egyházi pályát választottak. Zsigmond négyéves volt, amikor 1841. július 8-án este apjával és annak utastársával együtt, Pozsonyból hazafele jövet az ivánkai úton négy csavargó megtámadta és kirabolta őket. Másnap feljelentést tettek, ezért tud az utókor erről a sajnálatos esetről. Zsig-

mond Pozsonyban, Győrben és Nagyszombatban végezte gimnáziumi tanulmányait. Esztergomban teológiát hallgatott, és már akkor kibontakozott írói tehetsége. A Religio c. egyházi folyóiratban megjelent, hogy 1859-ben a papnevelde karácsonyi ünnepi műsorában elszavalta saját költeményét, valamint ő írta a nevelde által Scitovszky hercegprímás 50. papi jubileuma alkalmából kiadott nyomtatvány ódáját. Több éven keresztül írt cikkeket, verseket a Katholikus Néplapba. Esztergomban 1861-ben jelent meg Friedrich Emanuel Hurter német történétíró Az alázatosság hónapja. Elmékedések és imák egy nő hátrahagyott irataiból című műve, amelyet ő fordított magyarra. Történelmi rajzokat, tanulmányokat is közölt a Szépirodalmi közlönyben, a Nép Újságában.

Lelkesen kutatta városunk történelmét

1861. július 21-én szentelték pappá. Somorjára került, ahol hat éven keresztül káplánként szolgált. A gazdag múltú város levéltára felkeltette az érdeklődését. Évtizedekkel később ezt írta: „Hálás elismeréssel kell fölemlítenem, hogy a város tisztelt tanácsa kérésemre azonnal intézke-

Strešňák Gábor előadását élénk érdeklődés kísérte

dett, miszerint kutatásaim akadály nélkül megkezdhessem.” Ebben nyilván nagy segítségére lehetett Oberhoffer Ferenc városi tanácsos, akinek családjába Zsigmond öccse, az 1863 óta Somorján tanító Kisfaludy Móric később beházasodott. A jegyeseket, Móricot és Karolinát Kisfaludy Zsigmond adta össze Szencen, 1868. február 18-án. 1867-ben Zsigmond Pozsonypüspökibe, majd 1872-ben Dunaszerdahelyre került adminisztrátornak, ahonnan még abban az évben Illésházára, onnan pedig Nagymagyarra került, ahol plébánosként, majd alesperesként a somorjai esperesi kerület iskolaszéki elnöke is volt. Közben visszajárt a somorjai levéltárba. Ezekben az években a somorjai levéltári anyagból már több forrást is közölt a Magyar Történelmi Társulat Századok c. lapjának hasábjain. Később rendes tagja volt a társulatnak. 1892-ben visszakerült Somorjára, két évvel később ő lett az egyházi kerület esperese. 1906 végéig a községi közgyűlés tagja volt. Időközben más forrásanyagok is felkeltették az érdeklődését: „...múlhatatlanul szükséges volt kutatásaimat a pozsony-káptalani, megyei és városi levéltarra, valamint a vidék nemes családjainak régi okmányaira is kiterjesztenem”. Ez az utókor szempontjából nagyon fontos, hiszen a 20. századi viharos történések ugyancsak megtizedelték az egykori, forrásanyagokban gazdag nemesi levéltárakat.

A kezdetben csak adatgyűjtő szerepet felvállaló, ám fokozatosan történétíróvá váló pap tudományos konzultánsai közt elsősorban Knauz Nándor egyháztörténész, Lichner Pál nyelvész említhető - mindketten a Magyar Tudományos Akadémia tagjai voltak. Halála előtt letisztázott kézirátának előszavát így fejezte be: „...vigasztalásomra szolgálанд azon öntudat, hogy Somorja történetének megírását, mire elismert történétírói kapacitásaink közül senki sem vállalkozott, egy tehetségesebb utódnak ezen adatok illetően összeállításával is könnyebbé tettem a egyúttal Somorja város közönsége iránt kegyelletes érzelmeimnek némi nyilvános jelét is adtam.”

A ki nem adott kézirat

Kisfaludy Zsigmond 1926-ban hunyt el. Somorja középkori történelmét tudományos alapossgal megírt kézirátban hagyta az utókorra, ám munkája mindmáig kiadatlan. Szencen, Apja sírjába temették el. A síremlék 2012-ben Szenc értéktárába került, restaurálták, majd újra felállították a szenci temető bejáratánál. „Itt nyugszik Krisztusban Kisfaludy István néptanító, †1866 életének 56. évében; Kisfaludy Zsigmond pozsonyi őrkanonok, történétíró, lelkes honfi, sz. 1837.VII.18 † 1926. VIII. 14. Imádkozzunk érettük!” - olvasható Kisfaludy Zsigmond és édesapja sírkövén.

Strešňák Gábor
Szenci Városi Múzeum

Restaurált Kisfaludy-síremlékek a szenci temetőben (Képarhívum)

Hangácsi István: Számomra a realitás a fontos

A Somorján élő Hangácsi István alkotásaiból nyílt kiállítás szeptember 6-án a városi művelődési központban. Vannak, akik hiperrealizmusnak nevezik a stílust, amit képvisel. Ő maga azt vallja: a realitás, a valóság arcainak leképezése az, ami számára valóban fontos.

Bárhogy legyen is, a szeptember 24-ig megtekinthető, Narratíva című kiállítás mindenképp figyelmet érdemel. Az elképesztő részletgazdagság mellett a színek élénksége, harsánysága ragadja meg leginkább a figyelmet. Az egészszöböl egyfajta életigenlés, a világ csodás mivoltába vetett rendíthetetlen hit árad.

A tablótól

Marika Gombitováig

„Egy Kassa melletti kis faluban, Alsóláncon születtem 1960-ban – vezeti fel élettörténetét Hangácsi István. – Itt kezdtem meg az iskoláimat, ahol a tanítóm, Péter László szeretettette meg velem a képzőművészetet. Majd hatodikban Buzitára kerültem, a felső tagozaton állandóan rajzoltam, főleg portrékat. Az első képeket azonban csak a kassai iparban festettem meg – az érettségi tablónkat. Az osztály dobta össze a pénzt az olajfesték készletre, máig megvan a díszkoffer. Azóta is csak olajjal festek. Kipróbáltam persze a vízfestéket, az akrilt, a temperát is, de számomra az olaj az igazi. Azzal tudom legjobban kifejezni magam.”

Alkotói pályájában ezután rövidebb szünet következett, míg nem a sorkatonaság éveit alatti festett egy merészét: az akkor népszerű popdívát, Marika Gombitová portréját.

„Az egyik cseh altiszt kérésére készült, aki nagy rajongója volt. A mai napig őrzöm, miután elég kalandos körülmények közt visszakerült hozzám” – árulta el.

Tájékp, mint üzlet

A katonaság után hazaköltözött, majd megházasodott.

„Volt a faluban egy srác, aki jól festett, de nem volt hajlandó megmutatni semmilyen technikát, viszont szívesen beszélt róla. Ő adta a következő lökést, sok kísérletezéssel jutottam el odáig, hogy megtaláljam a nekem megfelelő anyagokat, technikákat, s ezeknél meg is maradtam. Közel egy évig laktunk a feleségemmel, Marikával Alsóláncon, majd Rimaszombatba költöztünk. A Tesla-gyárban kaptam állást, lakáshoz jutottunk, lett végre műtermem, és az alkotókedvem is megjött. Közben ismét szerelmes lettem, mégpedig idősebb Markó Károly festészetébe, s ez nagyon inspiráló hatással volt rám. Amikor meg a rendszerváltás után már lehetett vállalkozni, a bútörüzletünket dekoráltuk a festményeimmel. Lett egy ingyen galériám, amellel a bútör és a festmény egymást adta el” – folytatta a történetet Hangácsi István.

A lényeg: az alázat

Az „aranykornak” a lengyel és német üzletláncok megjelenése vetett véget.

„Szinte fillérekért árulták a plakátokat, nyomatokat. Elcsomagoltam hát a festékeket, ecseteket, s tartottam egy hosszabb, bő tízéves szünetet. Ez idő alatt operatorként és vágóként dolgoztam egy rimaszombati tévénél. Kezdték másképp látni az embereket, a környezetemet, az épületeket és a történéseket. 2016-ban rimaszombati amatőr alkotókkal, Cene Gál István festőművész vezetésével megalapítottuk az Aranyecset festőklubot. Tíz év után újra elkezdtem festeni, két évig tanultam a lazúrozást. Figyeltem a tájképfestésről a bonyolult alakzatokra, terekre, a perspektívákra és a tükröződésekre irányult. Realista lettem, s máig ahhoz tartom magam, hogy legyünk olyanok, amilyenek a Jóisten megteremtett. A realitásnak rengeteg arca van, szerintem

„Csak olajjal festek, azzal tudom kifejezni magam” (Fotó: Csomós Árpád)

ez az egyetlen dolog, amit érdemes megmutatni. Alázat kell ehhez is, de hát minden munkának akkor van gyümölcse, ha az ember alázattal végzi, amit végeznie kell” – mondja.

Kellett egy csapat

Hangácsi István és felesége, Marika 2021-ben Somorjára költözött, hogy közelebb legyenek lányukhoz és családjához, unokáikhoz.

„Egyszer csak itt találtam magam a Csallóközben, a megszokott baráti és szakmai háttérrel nélkül. Kellett a csapat, akikhez tartozhatok. Nagy örömmel a Felvidéki Alkotók Egyesületében megtaláltam ezt az alkotói kört. Mi amatőrök vagyunk és ezt büszkén vállaljuk, mert mi is alkotunk, a technikát nálunk a szívünk helyettesíti, abból merítünk ihletet, legyen is erről bármilyen véleménnyel az ügyvezető szakma. Két év után felkérésre elvállaltam a FAE-ART művészeti csoport

Vidám színek és optimista téma vezető tisztségét, ami nagyon megtisztelő” – mondta.

S hogy miből táplálkozik Hangácsi István művészete?

„A világ csodálatos, és meg kell köszönnünk a Jóistennek, hogy vagyunk. A jó oldalát kell nézni mindennek. Vannak, akik úgy adják a világ tudtára az érzéseiket, hogy sötét képeket festenek. Én a vidám, színes és optimista témákat, festményeket szeretem. Életöröm, fény és színek, én ezt tudom adni” – tette hozzá. (I)

Csehországban turnézott a Híd Vegyes Kar és a Renaissance Consort

Közösen turnézott Csehországban, Český Krumlovban és Jindřichov Hradecben a somorjai Híd Vegyes Kar és a kecskeméti Renaissance Consort.

Mindeki nagyon készült az utazásra, hiszen a hét éve Németh Imre vezetésével működő vegyes kar fellépett már Kassán, Pozsonyban, a Csallóköz falvaiban, de Český Krumlov az más. A világörökséghez tartozó cseh városka a Moldva folyó ölelésében mintha csak egy mesejáték díszlete lenne. A lenyűgöző látvány pezsgő kulturális étellel párosul, ami egyedülálló aurát ad a településnek. Németh Imrét még a Gaudium Énekegyüttes vezetőjeként, a 90-es években varázsolta el a város, és azt gondolta, a Híd Vegyes Karnak is át kell élnie a semmihez nem hasonlítható krumlovi hangulatot. Ahogyan fogalmazott: „arra is szükség van néha, hogy kilépjünk a szűkebb pátriánkból, és kitekintsünk egy más kultúra és egy más légtér felé”.

Az első közös próba Český Krumlovban volt, hiszen az együttesek külön-külön készültek a turnéra. Pálincás Albert, a Renaissance Consort vezetője szerint nincs ebben semmi nehézség: „egyszerű dolog, profi a zenekar, profi a kórus, megtanuljuk a zenei anyagot, és egy közös próbával szépen összecsiszoljuk”. A 16. és 17. század muzsikája mindkét együttes repertoárjában központi helyen szerepel. A német és angol szerzők mellett főként két kézirat

Český Krumlovban a Krisztus Teste és a Fájdalmas Szűz kolostori templomban lépett fel a két együttes

felvidéki gyűjteményből, a Vietorisz-kódexből és a Kájoni-kódexből származnak a műsor darabjai. A Consort vezetője nem bánja, ha időnként „csak” kísérik az énekkart és szólistáit – Csémy Erika, szoprán; Domsitz Erika, orgona; Hamar Tímea, szoprán; Homoki Zsolt, lant; Németh Imre, bariton – mert a közös munka nagy élmény a kecskeméti együttes számára is. Český Krumlovban a Krisztus Teste és a Fájdalmas Szűz kolostori templomban lépett fel a két együttes, ahol egyházi vonatkozású művek hangozhattak el. A koncert után a kolostorkertben jófajta magyar borokat is kóstolhatott a közönség és a krumlovi barátok. Jindřichov Hradecben az egykori jezsuita kolostor – ahol ma fotográfiai múzeum működik – kápolnája volt a hangverseny helyszíne. Ezen a koncerten hangsúlyosabban jelenhettek meg a reneszánsz életörömöt kifejező muzsikák.

A turné állomásainak kiválasztásában az is szerepet játszott,

hogy mindkét helyszínen, illetve a közelben magyar vonatkozású emlékhelyek találhatók. A Český Krumlovtól hat kilométerre fekvő Rájov temetőjében öt magyar katona nyugszik. A második világháború végén a németekkel együtt visszavonuló magyar lövészdandár tagjainak egy része átállt a cseh felkelők oldalára, és itt haltak hősi halált. Horváth László történelemtanár – maga is a kórus tagja – részletesen mesélt az eseményekről, majd a magyar Himnusz eléneklése után a kórus elhelyezte az emlékműnél a koszorúját. Jindřichov Hradec jezsuita kolostorában tanult tizenéves korában II. Rákóczi Ferenc, akinek emlékét példásan őrzik a cseh kisvárosban. Az emlékszobában cseh és magyar nyelvű feliratok, gyönyörű magyar nyelvű kiadvány és emléktábla fogadja az arra járó magyarokat. Felemelő pillanat volt, amikor a Csinom Palkó és a magyar Himnusz eléneklése után a kórusral és a zenekarral együtt Michal Kozár polgármester és Ondřej Mašek múzeumigazgató is elhelyezte az emléktáblán az emlékezés virágait. A Híd Vegyes Kar a közönségépítő és élményekkel teli augusztusi turné után szeptemberben már folytatja a munkát, mert a tervek szerint négy helyszínen adventi koncerttel örvendeztetik meg a közönséget. A koncertturnét Somorja önkormányzata, a Rákóczi Szövetség, és a Kultminor támogatja. Kállai Erzsébet

Sikeres volt a roma fesztivál

Július 20-ára szervezte meg a hagyományos Gyere táncolj cigánylánny! elnevezésű fesztivált a Fő téren Rigó Sándor a Pierdo Polgári Társulással közösen.

Már húsz éve szervezik meg nyaranta Somorján a roma kulturális fesztivált. A zenés-táncos eseményt nemcsak a somorjaiak kedvelik, hanem a környező települések szórakozni és táncolni vágyó lakosai is.

Régen látott nagy tömeg gyűlt össze és élvezte a környékbeli, hazai és külföldi roma előadóművészek fellépését. A szervezők idén is nívós műsorral várták a közönséget. A műsort Pongrácz Erika és Inka Galbáčová vezette. Strieženec Adél „Tubi” jóvoltából a városháza előtti sátorban roma írók, költők és kutatók munkáival ismerkedhettek a látogatók, és kisebb fotókiállítás is várta az érdeklődőket. Bódi Csabi, a televíziós nótaműsorokból is ismert művészcsalád ifjú tagjának fellépésével indult a buli, majd a Bódis Antal vezette cigányzenekar, vagyis a Bódis és a Lévai család tagjai léptek színpadra. A fesztiválhangulatot fokozták a közép-szlovákiai régióból érkezett Horúce srdece roma tánc-együttes temperamentumos, autentikus táncai, és a Danics Band zenekar muzsikája. A Fő tér és a városi park zsúfolásig megtelt, a közönség nagy ovációval fogadta Ruszó Tibi fiatal gömőri énekest, majd a somorjai származású Rigó Mónikát. Este a Tosi Band szórakoztatta a közönséget, és húzta a talpalávalót az éjjelig tartó utcabálban. A hagyományos rendezvény megszervezését a Kultminor és a város önkormányzata is támogatta. (s)

Rájov temetőjében öt magyar katona nyugszik (Képtár) (Képtár)

A remény volt az idei Dunartcom témája

Augusztus 9-e és 18-a között ismét Somorja adott otthont a Dunartcom nemzetközi képzőművészeti szimpóziumnak. Az idej, tizennegyedik művésztaбор résztvevői Remény témakörben készítették alkotásaikat.

Ebben az évben is több országból érkeztek az alkotók, nem csak a közép-európai régióból: az észak-macedóniai Sergej Andreevski, és az albán nemzetiségű Reshat Ameti személyében ismét jelen voltak a balkáni művészek is. Magyarországról érkezett Miklya Gábor, Posta Máté és Majoros Áron Zsolt, aki hazájára, Romániából, Erdélyből jött Vargha Mihály és Sánta Csaba, Margita Titlová Ylavsky Csehországból érkezett a táborba, Stanislav Buban, Kovács Csonga Ani-

Pillanatkép a kiállítás megnyitójáról (Szinghoffer Mátyás felvétele)

kó és Mayer Éva pedig a hazai alkotókat képviselte.

A kortárs képzőművészek alkotótáborát, a Dunart.com-ot Mayer Éva grafikusművész ötlete és kezdeményezése alapján szervezik meg minden évben városunkban. A tábor ideje alatt két prezentációt is szerveztek a Mozi Club pódiumszínpadán,

augusztus 14-én pedig a Sup Sup Music Club-ban koncertezett a Bettika Septet dzsesszformáció. Az művészek két helyszínen dolgoztak: a Pomlé parkban és Mayer Éva műtermében, a Tűzoltó utcában.

A művésztelepen készült alkotásokból idén is kiállítást rendeztek az egykori paulánus kolostor

kiállítótermében. A zárókiállításon megtekinthető alkotásokat Eva Dénesová művészettörténész méltatta. A résztvevőket és a vendégeket, Evgenija Ilievát, az Észak-Macedón Köztársaság, és Arten Hankyt, az Albán Köztársaság nagykövetét Orosz Csaba, Somorja polgármestere köszöntötte. A megnyitón Kovács Zoltán zongoraművész és ifj. Mayer József nagybőgős muzsikált.

Az ötletgazda és a szervezők is úgy fogalmaztak a rendezvény végén, remélik, hogy lesz folytatás, és tovább gyarapodhat a Mayerék által gondozott somorjai kortárs képzőművészeti gyűjtemény, amelynek a gerincét és alapját a Dunart.com táborokban készült munkák alkotják. (s)

Schubert művei csendültek fel a sámtoti templomban

Ötödik alkalommal rendezték meg a Duna Menti Kamarazenei Fesztivált. A fesztivál mottója: Öt koncert, öt helyszín. A második koncert helyszíne a sámtoti Antiochiai Szent Margit-templom volt.

A Cseh Tamás főszerző által megálmodott hangversenysorozat fővédnökségét ezúttal a Nemzet Művésze címmel kitüntetett Vásáry Tamás Kossuth-díjas zongoraművész, karmester vállalta, aki a Komáromban koncertező fesztiválzenekart vezényelte.

Az egyedi hangulatú sámtoti helyszín és a neves szereplőgárda volt a garancia arra, hogy a fesztivál közönsége igényes muzsikát hallhasson. Fel-

lépett Oláh Vilmos Liszt-díjas hegedűművész, Cseh Sándor nagybőgős, Ján Pospíšil gondokaművész, koncertmester, Mórocz Virág énekes, a Budapesti Zeneakadémia frissen végzett növendéke, valamint Cseh Tamás brácsaművész és Cseh Ishiguri Hiromi zongoraművész. A közönség Franz Schubert 1817-ben komponált műveit hallhatta a kiváló muzsikusok előadásában. Az augusztus 25-i koncert bevételét idén is a műemlék templom további felújítására és berendezésére ajánlották fel művészek és a társszervezők: a Csemadok városi szervezete és a Via Nova Ifjúsági Szervezet.

A második koncert helyszíne a sámtoti Antiochiai Szent Margit-templom volt (Fotó: Virágh Mária)

A Duna Menti Kamarazenei Fesztivált megálmodó Cseh Tamás, a koncerteken közreműködő fiatal művészek és a társszervezők évről évre bizo-

nyítják, hogy a rendezvénynek van létjogosultsága, hiszen a közönség nagy élvezettel hallgatja a színvonalas, lélekemelő muzsikát. (s)

A Zalabai Zsigmond Városi Könyvtár értesíti az olvasóközönséget, hogy 2024. október 1-jétől november 3-ig felújítás miatt zárva tart.

A felújítás során kifestik a könyvtár gyermekrészlegét és lecserélik a világítótesteket, illetve lecserélik a bútort az egy részét, a bejárati helyiségben is. Az intézmény beltéri berendezéseinek felújítását a Művészeti Alap – Fond na podporu umenia (FPU) támogatja 25 200 euróval.

A VÁROSI RENĐÖRSÉG JEGYZŐKÖNYVÉBŐL

Nem talált haza, rossz ajtón dörömbölt

Július 2-án délután egy bejelentést ellenőriztek a városi rendőrök a Csölösztői úton. A telefonáló azt mondta, egy ismeretlen dörömböl 3. emeleti lakásának ajtaján, és fél kinyitni az ajtót. A helyszínen kiderült, hogy a férfi, aki dörömbölt, erősen ittas állapotban volt, egy emelettel a bejelentő fölött lakik, haza akart menni, csak összetévesztette az emeletet.

Az autók elé ugrált

A Park utcából érkezett bejelentés július 11-én arról, hogy az úttestre, az autók elé ugrál egy személy. A városi rendőrök a helyszínen, a földön fekve találták az illetőt. A férfi aludt. A rendőrök felébresztették és megállapították, hogy egészségi problémái vannak. Személyi igazolvány nem volt nála, de elmondta, hogy pszichiátriai kezelés alatt állt, és azt is, hogy korábban öngyilkosságot kísérelt meg. A rendőrök mentőt hívtak, a mentők a dunaszerdahelyi kórházba szállították a férfit.

Egymásnak esett két nő

Arról érkezett bejelentés a városi rendőrségre július 12-én délután, hogy két nő összeverekedett a Fő utcán, a városi parkban. A járőrök a helyszínre vonultak, és a rendőrök jelenlétében már nyugodtan viselkedtek a nők, azt állították, egy nézeteltérés miatt kaptak hajba. Egyikük sem sérült meg, orvosi ellátásra nem volt szükségük. Felszólították őket, hogy hagyják el a helyszínt.

Holttestet találtak

Az állami rendőrség kérte a Somorjai Városi Rendőrség segítségét július 13-án délután, mert holttestet találtak a Szederfa utca közelében, a szélfogótól

mintegy 50 méterre. A holttest azonosításához kérték a városi rendőrök segítségét. A helyszínen az orvos szakértő megállapította, hogy a halál mintegy 3 nappal korábban állhatott be. A helyszínelés után az AREA temetkezési szolgálat elszállította a tetemet. Az ügyben az állami rendőrség intézkedik.

Tömegverekedés az utcán

Július 14-én éjszaka telefonos bejelentés érkezett arról, hogy tömegverekedés tört ki az egyik Iskola utcai lakótömb előtt. Mintegy tíz ember esett egymásnak az utcán. Az állami rendőreg járőrei is a helyszínre vonultak. A verekedők egyike azt állította, hogy egy ismeretlen megtámadta és bántalmazta. A jobb alkarján vágott sebek voltak. Azt állította, hogy az ismeretlen golfütővel és késsel támadtak rá, és hogy megrongálták az autója szélvédőjét, és mind a négy gumiabroncsát. A somorjai rendőrkapitányság büntetőeljárást indított az ügyben.

Hamis százassal fizettek

Hamis 100 eurós bankjeggyel fizettek egy Gazda sori üzletben július 19-én délután. Az üzlet tulajdonosa megmutatta a rendőröknek a biztonsági kamera felvételeit, amelyeken két személy látható, akik hamis bankjeggyel fizettek. A gyanúsítottak autóval érkeztek a helyszínre. A tulajdonost utasították a rendőrök, hogy tegyen feljelentést a somorjai rendőrkapitányságon.

Zavartan viselkedett, megsérült

A mentőszolgálat kérte a városi rendőrség segítségét július 20-án éjszaka. A bejelentés szerint egy idős férfi többször is elesett az utcán, megsérült a feje, és agresszíven viselkedett. Értesítették a mentőket, akik a dunaszerdahelyi kórházba szállították a sérültet.

Öngyilkosságot akadályoztak meg a rendőrök

Augusztus 1-jén egy bejelentő azzal hívta fel a rendőrséget, hogy egy férfit látott a Szenci úton, az R7-es gyorsforgalmi út felüljáróján, a sámtoti leágazásnál. Az illető a szalagkorláton kívül állt, és valószínűleg le akar ugrani a felüljáróról. A rendőrség azonnal a helyszínre vonult. Az állami rendőrség már ott volt. A férfi a szalagkorlát külső oldalán állt, az R7-es gyorsforgalmi út fölött. A rendőröknek azt mondta, le akar ugrani a felüljáróról, csak arra vár, hogy jöjjön egy kamion. Azt mondta, elkeseredett, nagyon nehéz helyzetbe került, amiből nem lát kiutat. Sok az adóssága, amivel nem tud megbirkózni, és nincs senki, akitől segítséget kérhetne, a családjára nem számíthat. A rendőrök próbálták megnyugtatni, lebeszélni arról, hogy leugorjon, de azt mondta, már döntött, búcsúlevelet írt a gyerekeinek, a levél ott van a zsebében. Beszélgetés közben a rendőrök óvatosan megközelítették a férfit, majd megfogták a karját, és erősen tartották, hogy ne tudjon leugrani, és nehogy lezuhanjon. Átemelték a korláton, és biztonságos helyre vitték, a közeli benzinkút parkolójába, ahol megvárták a mentőket. A férfit közben azonosították, megállapították, hogy diósförgepatonyi lakos. Továbbra is azzal fenyegetőzött, hogy amint elengedik, visszamegy a felüljáróra és öngyilkos lesz, mivel nem lát más kiutat. Közben értesítették a férfi főnökét, annak a cégnek a vezetőjét, ahol az illető villanyszerelőként dolgozik. A cégvezető a helyszínre ment, beszélt a férfival, és megígérve, hogy segít neki rendezni az anyagi gondjait. Ezt követően a mentők a bazini pszichiátriai kórházba szállították a férfit.

HIRDESSZEN NÁLUNK!

Miért?

Mert egész Somorja minket olvas!

A Somorja és Vidéke folyóirat 3000 példányban jelenik meg, ingyenes, terjesztése pedig a város egészére kiterjed.

Ezen kívül teljes tartalma felkerül Somorja város hivatalos honlapjára, a www.samorin.sk-ra.

Árajánlatunk:

1 oldal - 220 € + ÁFA

1/2 oldal - 110 € + ÁFA

1/4 oldal - 55 € + ÁFA

A megrendeléseket és a hirdetések grafikáját kérjük a noviny@samorin.sk emailcímre küldeni.

Jövőre ismét szintlépés

Sidó Bianka az év elején tele volt ambícióval. Látott esélyt arra, hogy kiharcolja a részvételt a párizsi olimpiai játékokon. Fáradtságot nem ismerve készült, majd az első selejtezőversenyen minden megváltozott. Nagyon mélyre került a somorjai lány. De óriási akaraterének köszönhetően kimászott a szakadékból, és három csillogó éremmel zárta a 2024-es évet.

A nyár legnagyobb sporteseménye az olimpia volt, s benne a kajak-kenu versenyek. Bianka kicsit szomorúan követte az eseményeket. „A tévéközvetítések alatt gyakran eszembe jutott az áprilisi, pozsonyi kvalifikációs verseny. Annyira bíztam benne, hogy sikerül megnyernem, és indulhatok a szegedi olimpiai póts selejtezőn. Végül sajnos mindent elrontottam. Még ma sem tudom pontosan, mi történt. Teljesen magam alatt voltam. A felkészülés alatt mindent megcsináltam, éreztem, hogy jó formában vagyok... Tudtam azonban, hogy csak én segíthetek magamon. Nagyon sok biztatást és támogatást kaptam a hozzátartozóimtól és az edzőmtől, Honti Jencitől. Főleg mentálisan kellett feldolgoznom a történeteket. Majd Jencivel nagyon sokat dolgoztunk az apróságokon. Örülök, hogy fokozatosan magamra találtam, ismét erőre kaptam. Most lemaradtam az ötkarikás játékokról, de bízom benne, hogy négy év múlva, Los Angelesben már ott leszek” – mondta lapunknak a húszéves somorjai lány. Biankának minden órája be volt

Sidó Biaka a VB-n szerzett ezüstérmekkel

táblázva, hisz az edzéseken kívül tanulnia is kell, a pozsonyi Testnevelési Főiskola hallgatója, edzői szakon tanul. „Ezt nem lehet távúton végezni. A reggeli edzés után iskolába mentem, ahol például gimnasztika, vagy atlétikai edzések vártak rám. Majd vissza a vízre. Fárasztó napok voltak, de tudatában vagyok, hogy csak a kemény munka hozza meg a győmölcsöt.”

Pozsonyi bronz

A Szlovák Kajak-Kenu Szövetség tavalyi, értelmetlen nyomása után, amikor az illetékesek erőltették a női kajaknégyest, Bianka idén az egyéni számokra koncentrált, s mellette Bugár Rékával a kajak kettesben is harcba szálltak. Kíváncsi volt, hogyan állja majd a sarat az U23-asoknál. „Jól indult a pozsonyi U23-as Európa-bajnokság, mindhárom távon bejutottam a döntőbe. Ott is jól teljesítettem, egészen addig, amíg nem fogott vissza az algásodás. Sajnos, csak a K2-ben szereztünk

érmeket. De két dolog is volt, ami miatt nagyon boldog voltam: jól éreztem magam a vízben, és egy év kihagyás után sikerült ismét érmeket szerezniem a legmagasabb szinten. Ünnepelni azonban nem volt idő, közeledett az U23-as világbajnokság” – mondta mosolyogva Bianka.

Plovdivi ezüstérmek

Bizony, jött a plovdivi világesemény, amely a feltételek – a hőség és az ehetetlen ételek – ellenére remekül végződött a somorjai lány számára. Mindkét számban, a K1 ezren és a K2 ötszázon ezüstérmeket szerzett, mégpedig mint a legjobb európai versenyző. Az egyéniben egy úzbegisztáni kajakos, míg a párosban egy ausztrál kettős előzte meg a Sidó Bianka/Bugár Réka kettőst. „Az eredményeken kívül az is sokat elárult a formámról, hogy a pozsonyi EB-n győztes olasz lányra három másodpercet vertem rá. Nagyon örülök a két ezüstnek az U23-as kategóriában. Szuper, hogy szintet léptem. Ez a kategória sokkal erősebb, mint a junior volt.”

Bianka számára a 2024-es év a felnőtt világbajnokságon fejeződött be. Úzbegisztánban a nem olimpiai számokban rendeztek versenyeket. „Ennek ellenére nagyon sok olyan versenyzővel találkoztak, akiket a tévén keresztül követtem az olimpián. Mivel tőlünk távol volt a világbajnokság, a hajókat a helyszínen kölcsönöztük. És erre fizettünk rá Rékával a K2-es versenyen. Először nagyot kaptunk. A következő ugyan már megfelelőbb volt, de nem teljesen ült nekünk. Valószínű, hogy a nem megfelelő hajók is okozták, hogy az előfutamban és az elődöntőben is nagyon kevés hiányzott, hogy továbbjussuk” – fejtegette Bianka.

Mint az életben...

Egyéniben a somorjai lány a K1 ezer méteren az előfutamból egyből bejutott a döntőbe, ahol hetedik lett. „Az egyik oldalon nagyon szuper, hogy a hetedik legjobb vagyok a világon, de a másik oldalon érzem, hogy lehetett volna jobb is. Örülök, hogy ott lehettem a felnőtt világbajnokságon. Sokat tanultam, tudom, hol kell javulnom. Látom, éreztem, milyen a kajak-kenu élmezőnye. Az U23-as világbajnokságon győztes lány be sem jutott a döntőbe, ezért a hetedik helyen még jobban felértékelődik” – mondta a 20 éves sportoló. „Hogyan fogok visszaemlékezni a 2024-es évre? Minden beletettem, keményen edzettem, küzdöttem. Sajnos, nem minden úgy sikerült, ahogy elterveztem. De hát az életben is így van ez” – zárta Sidó Bianka.

Duducz Tibor

Közel ötven érmeket szereztek a rövid távú szlovák bajnokságon a KCK Somorja versenyzői. A legeredményesebb Gavlider Alex volt, aki hat bajnoki címet zsebelt be.

A 11 éves Kevežda Kinga képviselte Somorját a 8. alkalommal megrendezett Felvidéki Vágta Huszárgyerek futamában (Fotó: Rózsár Vince)

Méri Eszter: tornagyőzelem, és irány Texas

Mozgalmas nyarat tudhat maga mögött Méri Eszter, a somorjai tenisz neveltje. Sikerült megnyernie az első tornáját a nők között, majd augusztus végén az Egyesült Államokba költözött.

„Többször volt már lehetőségem a tengeren túlra költözni, de úgy voltam vele, hogy nem nagyon akartam kimozdulni a komfortzónámból, elköltözni a szüleimtől, és még szerződés sem volt a Szlovák Tenisz Szövetséggel. Az érettségi után megpróbáltam csak a teniszre koncentrálni. Sajnos, nem úgy alakultak a meccseim, tornáim, ahogy elképzeltem, ezért tavaly jelentkeztem a pozsonyi Testnevelési Főiskolára. Kemény év volt, az iskolában sem voltak annyira segítőkészek. Edzés, sulis, majd újabb edzés, tanulás, edzőtábor, utazás. Amikor letelt az első év, újabb ajánlatot kaptam az Egyesült Államokból. Otthon összeültünk, és döntöttem: megpróbálom, belevágok” – árulta el Méri Eszter.

Ősztöndíj

Teniszszakértők járják a tornákat, és figyelik a játékosokat. Akiben látják a tehetséget, azt beajánlják a tengerentúli egyetemekre. „Texasba, Austinba kerültem. Teniszösztöndíjas lettem. Minden támogatást megkapok. A tanuláshoz és a teniszhez is. Minden egy helyen van. Az iskola, a kampusz és a sportpálya is. Részt fogok venni a magas színvonalú főiskolai bajnokságban. Több olyan top 100-as teniszező van, aki a múltban itt szerepelt. Természetesen továbbra is játszani fogom az ITF tornákat. Előny, hogy ezekből nagyon sok van az Egyesült Államokban. Beszéltem olyan sportolókkal, akik erre az egyetemre járnak, vagy jártak. Mindenki azt ajánlotta, vágjak bele.”

Igazi show

A somorjai teniszklub neveltje, mint tornagyőztes vágott bele az amerikai kalandba. „Sikerült megnyernem a szlovéniai

Méri Eszter a tornagyőzelem után

Krškoban rendezett tornát. Nagyon jól ment a játék. Ötödik kiemelt voltam, és veszítettél nélkül győztem. Lehet, hogy azért ment ilyen jól a játék, mert tiszta fejjel játszottam, leestem rólam a teher. Ekkor már tudtam, hogy bejutottam a texasi egyetemre, és nem izgultam túl a meccseket, nem játszottam görcsösen. Addig mindig úgy volt, hogy jó formában voltam, mégis vesztesként távoztam. Már a szlovéniai torna előtti héten jól ment a játék. Mogyoródon bejutottam a döntőbe, de ott sajnos kikaptam. Jó lett volna »hazai« pályán először tornagyőztesnek lenni... De sebjaj, Krškoban meglett” – mondta Eszter. A szlovéniai torna összdíjazása 15 ezer dollár volt. A rendezők nagyon magasra tették a léceket. „Mint győztesnek, beszédet is kellett mondanom, tortát és pezsgőt is kaptam. Remek volt az egész

hét. Szinte még ma sem hiszem el, hogy tornagyőztes lettem a nők között” – mondta Eszter mosollyal az arcán.

Eszternek kicsit tovább kellett várnia az amerikai vízumra, ezért csak három nappal a tanévkezdete előtt repült Austinba. „Több kihívás vár rám. Kirepültem az otthoni fészekből, új dolgok várnak rám, új emberek közé kerülök. Nem bánom, hogy eltöltöttem egy évet a pozsonyi főiskolán, mivel az ott szerzett kreditet át tudom vinni Austinba. Egy ideig el fog tartani, mire megszokom az új iskolarendet és teniszfelkészülést. Az utóbbi öt hónapban otthon csak salakon edzettem, Amerikában pedig a kemény borítás dominál. Bízom benne, hogy sikerül gyorsan megszokni az ottani életet, és a teniszben is jönnek majd az eredmények” – zárta Méri Eszter. *Duducz Tibor*

A győztesnek járó kupával

Jávorka Karin bajnok lett

Jávorka Karin sikeres nyarat zárt, és bemutatkozott a női kategóriában is.

Az utolsó éves junior korú versenyző Nagyszombatban Rablanská Flórával megnyerte a párosok versenyét, majd másodikok lettek a Slavia STU Pozsony által szervezett A-kategóriájú eseményen. Karin közben az augusztusi pozsonyi női Jednotka tornán

második lett, a döntőben az eperjesi Ester Gonosovától kapott ki. A somorjai teniszező vendégeskedett az osztrák UTC Mistelbach csapatában. Karin megnyerte az összes meccsét, és a csapatával bajnoki címet ünnepelhetett. Jövőre egyel feljebb, a Landesliga A-ban fog szerepelni az osztrák klubjával. *(duc)*

Jávorka Karin (jobbról) a siker után

Meleg lesz a szeptember

Itt a szeptember, az ős első hónapja. A hosszútávú előrejelzést kémlelve sejtetni lehet, hogy a nyár egy hónappal meghosszabbodik.

Bizonyára sokaknak feltűnt, hogy a kedvező tavasznak és a meleg nyári időjárásnak köszönhetően akár 2-3 héttel is korábban szedhetők a termények. Ez főleg a szőlőnél feltűnő, hiszen a szüretet jóval korábbra kellett tervezni. A gyümölcsöt illetően – a kajszibarackot kivéve – gazdag volt a termés, hiszen őszibarackból, szilvából, körtéből is jócskán termett, és az őszi almatermés is biztató.

Fagyasztani, befőzni, aszalni, savanyítani

A paradicsomnak és a paprikának is kedvezett a száraz nyári meleg, ezért, ha rendszeresen öntöztük, elégedettek lehetünk a termés mennyiségével és minőségével is. A száraz meleg szerencsére nem kedvezett a gombabetegségek kialakulásának, ezért kevesebbet kellett permetezni. Nyár végén, a hűvösebb éjszakáknak köszönhetően lelassul a paradicsom érése, ezért a növényeket ajánlatos káliumban gazdag tápoldattal beönteni. És még egy jó tanács: ajánlatos lecsípni a szabadföldi paradicsom alsó leveleit és csúcsát, hogy a növény energiája a gyümölcsökérésére összpontosuljon, és ne növekedjen tovább. Ha sok gyümölcs és zöldség termett, próbáljuk meg lefagyasztani, befőzni, aszalni, savanyítani. Elképzelhető, hogy jövőre nem lesz ilyen Kánaán, és akkor fogjuk majd ezt igazán értékelni. Jó példa erre a kajszibarack, hiszen már 2-3 éve elfagy, ezért most nagy kincs a házi baracklevár.

A facélia vagy mézontótfű gyors növekedésű, vegyi növényvédelmet nem igénylő takarónövény (Képarchívum)

Az érés gyorsítása

Sokan természetnek hosszú tenyészidejű tököt, mint pl. a Halloween és a sütőtök. Ha a termések és a termőföld közé például deszkalapot helyezünk, megakadályozhatjuk a termények rothadását. Ha meg akarjuk gyorsítani az érésüket, távolítsuk el a termést árnyékoló leveleket. Egyébként az árnyékolólevelek eltávolítását alkalmazhatjuk egyebek között az almánál és a szőlőnél is, ilyenkor a napsütés meggyorsítja az érési folyamatot.

Takarónövények

A termőföld megóvásának és feljavításának legegyszerűbb módja az, ha ilyenkor, nyár végén bevetjük talajtakaró növényekkel. Ahogy a neve is mutatja, a talajtakaró óvja a talaj legfelsőbb rétegét. Védelmet nyújt egyebek mellett a szél eróziója ellen is. Egy tanulmány szerint a szél akár 1kg/m² mennyiségű talajt elfújhat évente. A takarónövények további áldásos hatása, hogy fellazítják és táplálják a talajt. A mélyebb rétegekből

tápanyagokat hoznak fel, fedik a talajt télen is, és tavasszal kiváló zöldtrágyaként szolgálnak. Elnyomják a gyomokat és megkötik a hasznos tápanyagokat. Takarónövényként alkalmazható a mustár, a facélia, a repce, a takarmányborsó, illetve ezek keveréke.

Másodvetés

A betakarítás mellett fontos az őszi, téli zöldségek vetése. Növényeink csak úgy nőhetnek elég nagyra a hideg átvészeléséhez, ha időben elültetjük őket. Összel vethető, illetve ültethető a hónapos retek, a spenót, a sóska, a sárgarépa, a petrezselyem, a téli saláta, a rukkola, a duglagyma és a fokhagyma.

A díszkertben szeptember végétől kiültethetők a tavasszal virágzó hagymás növények, például a tulipán, a nárcisz, a krókusz, a liliom. Az elvirágzott kardvirág hagymáit viszont szeptember második felében szedjük fel, szárítsuk, majd tisztítsuk meg. *Lelkes Róbert, Agrosam*

Komposztáljunk

Valószínűleg minden kertben van komposztáló valamilyen formában. Ez lehet komposztálóláda, raklapokból összeállított keret, vagy akár egy kupac a kert sarkában. Így volt ez a múltban is, csak akkor még trágya- vagy ganédombnak hívtuk, és java részét állati eredetű trágya alkotta. A háztáji állatnevelés jócskán megcsappant, ezért trágya hiányában maradt a komposztálás. A fő cél azonban nem változott: a szerves eredetű konyhai és kerti hulladékból tápanyagban dús humuszt készítünk a növényeink számára. Arra ügyeljünk, hogy a komposzthalmunk vegyes legyen, sose száradjon ki teljesen, ne égesse a nap, és ne áztassa az eső.

Ha komposztálóadalékot használunk, a komposztálás idejét akár a harmadára is csökkenthetjük. Őszi nagy mennyiségű organikus hulladék gyűlik össze kertünkben, ezért a leveleket és más növényi részeket érdemes összeszedni. Szintén a komposztba keverhetjük az ágdarálóval felaprított ágakat. A konyhai hulladék, a zöldség- és gyümölcshéj, a tojáshéj, a kávézacc és a teafilter, valamint a nem húsevő állatok ürüléke szintén komposztálható. A lekaszált fű is komposztálható, de frissen csak vékony rétegben alkalmazható, mert különben befülled és penészedik. Ha tehetjük, előbb szárítsuk meg, ezután keverjük a komposzthoz.

Pázsitlepítés szeptemberben

Eddig úgy tartottuk, hogy az augusztus a legmegfelelőbb hónap az új pázsit telepítésére, de most már inkább a szeptember tűnik a legjobbnak. A régi pázsitot frissítsük fel úgy, hogy fűmagot vetünk az olyan helyekre, ahol be kell tölteni a csupasz foltokat. Elkezdjük az őszi gyeprágya alkalmazását, amelynek magasabb a káliumtartalma, ezzel fokozatosan felkészítjük a gyept az áttelelésre.

2024/25

CSILLAGSZEMŰ
gyerekbérlet

DETSKÁ PERMANENTKA - MSKS ŠAMORÍN / MČK SOMORJA

Paár Julcsi
RÓKATÁNC
Csavar Színház

HÁROM AZ IGAZSÁG
Écsi Gyöngyi
**GYERTEK VELÜNK
BETLEHEMBE**
Vaskakas Bábszínház

ILÓK ÉS MIHÓK
Galagonya Bábszínház

**KISKAKAS GYÉMÁNT
FÉLKRAJCSÁRJA**
Kutyomfitty Társulat

**EGYSZER EGY
KIRÁLYFI**

BÉRLETÁRUSÍTÁS szeptember 2-től / PREDAJ PERMANENTIEK od 2. septembra
INFO: 031 562 22 41 • A bérlet ára / cena permanentky: 30 €
facebook.com/mskssamorin • www.mskssamorin.sk

Színházi évad
2024/25 | DIVADELNÁ SEZÓNA
MSKS ŠAMORÍN / MČK SOMORJA

JÓKAI SZÍNHÁZ
Úri Muri
CSAVAR SZÍNHÁZ

Fűje sarjad mezőknek
THÁLIA SZÍNHÁZ, KASSA
A padlás
ORLAI PRODUKCIÓ

A kellékes
PESTI MŰVÉSZ SZÍNHÁZ

Szemenszedett igazság
LILJOM PRODUKCIÓ

Öreglányok
+1 **Ifjú Szivek**

BÉRLETÁRUSÍTÁS szeptember 2-től
PREDAJ PERMANENTIEK od 2. septembra
INFO: 031 562 22 41

facebook.com/mskssamorin
www.mskssamorin.sk

Templomok éjszakája
Noc kostolov

3. *A fény, ami összeköt
Svetlo, ktoré spája*

21. SEPTEMBRA 2024. SZEPTEMBER 21.
SOBOTA - SZOMBAT

Agrosam

**Bezpečná mobilita
Biztonságos mobilitás**

**Elektrické skútre bez vodičáku
pre seniorov
a zdravotne postihnutých**

**Elektromos robogók jogosítvány
nélkül időseknek
és mozgássérülteknek**

**Bratislavská 33/F, Šamorín
031/562 22 52, www.agrosam.sk**

**DARUJ
KRV ♥
DARUJ
LÁSKU**

**SLOVENSKÝ ČERVENÝ KRÍŽ
SLOVÁK VÖRÖSKERESZT
MIESTNÝ SPOLOK ŠAMORÍN**

HELYI SZERVEZETE SOMORJA

**vás pozýva na
meghívja Önt**

ODBER KRVI

Önkéntes VÉRADÁSRA

dňa: 18.09.2024 od-do: 8.00-10.30 hod.

miesto odberu: Šamorín

Kultúrny dom na poschodí

Kultúrház első emeletén

Vážení darcovia, nezabudnite si so sebou na odber krvi priniesť občiansky preukaz a preukaz poistenca.